

HRVATSKI SABOR

**ZASTUPNICI U
HRVATSKOME SABORU**

Zagreb, 20. prosinca 2006.

PREDSJEDNIK HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Interpelacija o odgovornosti Vlade Republike Hrvatske za stanje u tekstilnoj i obučarskoj industriji u Republici Hrvatskoj zbog odstupanja od politike utvrđene Programom Vlade Republike Hrvatske u mandatnom razdoblju 2003.-2007.

Na temelju članaka 49. i 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora, zastupnici čiji se potpisi dostavljaju u prilogu podnose Interpelaciju o odgovornosti Vlade Republike Hrvatske za stanje u tekstilnoj i obučarskoj industriji u Republici Hrvatskoj.

Za predstavnika koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određuje se zastupnik Željko Pavlic, prof.

U ime predlagatelja

Željko Pavlic, prof.

Na temelju članaka 49. i 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora zastupnici čiji se potpisi dostavljaju u privitku podnose

I N T E R P E L A C I J U

o odgovornosti Vlade Republike Hrvatske za stanje u tekstilnoj i obučarskoj industriji u Republici Hrvatskoj zbog odstupanja od politike utvrđene Programom Vlade Republike Hrvatske u mandatnom razdoblju 2003.-2007.

Zastupnici smatraju da je potrebno otvoriti raspravu o politici Vlade Republike Hrvatske na području tekstilne i obučarske industrije u Republici Hrvatskoj radi pronalaženja rješenja za poboljšanje iznimno teškog stanja u tom važnom dijelu našeg gospodarstva i sustavnog rješavanja problema zaposlenika u tekstilnoj i obučarskoj industriji, što ima visoku društvenu i gospodarsku opravdanost.

U Programu Vlade Republike Hrvatske u mandatnom razdoblju 2003. – 2007. kao prvi prioritet navodi se da će «Vlada poduzimati stalne napore i predlagati cjelovita zakonska i druga rješenja radi osiguranja optimalnog ozračja za razvoj gospodarstva i društva u stabilnim i predvidivim uvjetima. Glavna je zadaća Vlade i vodećih političkih čimbenika vratiti stabilnost društvenog života svima i osigurati domaćim i stranim poduzetnicima predvidivost sustava čime će se osigurati pouzdanost i planiranje.» Također, pod točkom 5. navodi se da će «Vlada stvarati uvjete za povećanje bruto domaćeg proizvoda. Plan Vlade će razraditi mjere, poticaje i druge instrumente koji bi povećali opću dinamiku proizvodnje, smanjili nezaposlenost i povećali životni standard. Stimuliranjem svih oblika poduzetništva povećat će se izvoz, potaknuti razvoj regija i strategijskih sektora gospodarstva, povećati konkurentnost domaćeg proizvoda, održati stabilnost nacionalne valute» te da «Vlada smatra da povećanje domaće proizvodnje mora postati nova poticajna nacionalna ideja vodilja u zemlji u razdoblju koje je pred nama.» Nažalost, ovi zacrtani prioriteti se ne ostvaruju, a posebno se to odnosi na tekstilnu i obučarsku industriju u Hrvatskoj.

Tekstilna i obučarska industrija izrazito su izvozno orijentirane industrijske grane koje 90% kapaciteta zapošljavaju na izvoznim poslovima, pretežito poslovima dorade. No, posljednjih godina njihova je proizvodnja izložena snažnoj konkurenciji zemalja Dalekog istoka s kojom se, zbog niskih cijena, i na domaćem i na inozemnom tržištu sve teže nose.

U članku 49. Ustava RH ističe se da je država dužna poticati gospodarski napredak i socijalno blagostanje građana i brinuti se za gospodarski razvitak svih svojih krajeva. U Hrvatskoj je u 2005. godini u tekstilnoj industriji bilo zaposleno 38.000 radnika, u najvećem broju žena, od kojih je čak 80% zaposleno u šest županija sjeverozapadne Hrvatske. Posebno je teško stanje u Međimurskoj županiji gdje je u 2005. g. godine od ukupno 22.000 zaposlenih njih 5.150 (23,41%) bilo zaposleno u tekstilnoj i obučarskoj industriji. Plaće radnika u tim djelatnostima iznose

50% prosječne plaće u državi – prosječna neto plaća u tekstilnoj industriji iznosila je 2.437 kuna, a u obučarskoj 1.963 kune. Iz toga proizlazi da je struktura međimurskog gospodarstva takova da praktički svaki četvrti zaposlenik radi u tekstilnoj i obučarskoj industriji. To je gorući problem za čije rješenje moramo pronaći gospodarsku snagu i političku volju. U protivnom će nastati situacija u kojoj će različite obaveze prerasti mogućnosti poduzeća i ugroziti njihovo poslovanje.

Ne treba ni spominjati kakve bi katastrofalne socijalne posljedice izazvala propast ovih grana industrije, osobito za ovaj dio Hrvatske. No, Vlada Republike Hrvatske nije prema tekstilnoj i obučarskoj djelatnosti do sada pokazala dovoljan interes. Naprotiv, njen bi se odnos mogao ocijeniti neshvatljivo površnim i neodgovornim. Za razliku od nekih drugih industrijskih grana kojima država daje snažniju potporu, kao npr. brodogradnji koja zapošljava znatno manji broj radnika ili pojedinim poljoprivrednim tvrtkama u sanaciji PIK-ova, tekstila i obučarska industrija prepuštene su same sebi što je suprotno ustavnoj obavezi države iz članka 49. da osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu. Predstavnici tih grana upozoravaju da je s obzirom na trenutačnu situaciju nemoguć nastavak poslovanja bez žurne državne pomoći i podrške. Oni ističu i primjere nekih zemalja u kojima je intervencijom države omogućen opstanak tih industrijskih grana. Tako je, na primjer, Belgija uložila dvije milijarde eura u sanaciju tekstilne industrije, a rezultat takve odluke je da belgijska tekstilna industrija danas ima 50.000 zaposlenih.

U svezi s teškim stanjem u tekstilnoj i obučarskoj industriji u Republici Hrvatskoj, zastupnik Željko Pavlic uputio je 1. prosinca 2004. godine i 26. svibnja 2006. godine predsjedniku Vlade Republike Hrvatske dr.sc. Ivi Sanaderu zastupničko i dopunsko pitanje ; zbog čega Vlada Republike Hrvatske uporno izbjegava pružiti bilo kakvu pomoć tekstilnoj i obučarskoj industriji u Republici Hrvatskoj. U odgovoru se, između ostalog, navodi kako hrvatska tekstilna industrija nije dovoljno konkurentna na tržištu te da je s ciljem povećanja konkurentnosti neophodno promijeniti strukturu tekstilne industrije, prijeći s doradnih poslova na proizvodnju vlastitih proizvoda, što iziskuje značajno povećanje ulaganja u razvoj novih proizvoda, ulagati u modernizaciju i primjenu suvremenih tehnologija te obrazovanje i usavršavanje. Predložene mjere, na žalost, nisu imale financijsku podršku u proračunu tako da su ostale neizvršene.

U svom dosadašnjem radu Strukovna grupa tekstilne i obučarske industrije uputila je Vladi Republike Hrvatske i ostalim institucijama čitav niz zaključaka s prijedlozima mjera za poboljšanje stanja u ovim granama industrije.

Socijalni partneri u ovim industrijskim granama (Sindikata tekstila, obuće, kože, gume Hrvatske, Udruga tekstilne i kožne industrije Hrvatske pri Hrvatskoj udruzi poslodavaca te skupina poslodavaca izvan ove Udruge) već su učinili brojne napore na poticanju promjena radi povećanja konkurentnosti, na način koji je presedan i pozitivan primjer kako se socijalni dijalog može koristiti kao proces kreiranja znanja potrebnog industrijama da unaprijede svoje tržišne pozicije. Sindikat tekstila, obuće, kože, gume Hrvatske u ove je aktivnosti uključio stručnjake iz Belgije te organizirao više stručnih skupova na temu restrukturiranja, koji su bili dobro posjećeni od strane poslodavaca i njihovih udruga. Socijalni akteri izradili su 2003. Strategiju razvoja industrija tekstila i obuće te sklopili Ugovor o sektorskom socijalnom dijalogu i strateškom partnerstvu, prvi ove vrste ne samo u Hrvatskoj nego i izvan njezinih

granica. Ove aktivnosti nisu poduzeli socijalni partneri ni u kojem drugom sektoru kojem je Vlada pomagala svojim mjerama.

S obzirom na sve navedeno, podnositelji Interpelacije predlažu Hrvatskome saboru da po završenoj raspravi o Interpelaciji na temelju članka 195. Poslovnika Hrvatskoga sabora donese sljedeće zaključke koji će obvezati Vladu RH na promjenu politike prema tekstilnoj i obučarskoj industriji:

1. Saniranje tekstilne i obučarske grane u Republici Hrvatskoj iz državnog proračuna prema rješenjima kakva su se primijenila u Belgiji (tzv. Belgijski tekstilni plan)
2. U pregovorima s Europskom unijom zatražiti prijelazni period za provedbu mjera za saniranje ovih industrija
3. Izvoznicima priznati putem stimulacija priznatu godišnju inflaciju na razini Republike Hrvatske, a u visini vlastite ostvarene fakturirane realizacije. Stimulacija se priznaje temeljem priložene dokumentacije za zadnje tri poslovne godine
4. Selektivno pristupiti povlasticama za strane ulagače koji ne posluju prema modelu organizacijske društvene odgovornosti, jer strani ulagači u velikom broju slučajeva uopće ne donose nova znanja i tehnologije, već u Hrvatskoj rade doradne poslove, pa nisu do neloyalna konkurencija domaćim proizvođačima, budući da često posiju za kršenjem prava radnika i sindikata, povećavajući troškove hrvatskih poreznika za rad inspekcija, sudova i drugih institucija uz čiju pomoć treba štiti prava zaposlenih
5. Vratiti zakonsku odredbu prema kojoj HZZO snosi troškove bolovanja koja traju iznad 30 dana
6. Zabraniti prekomjerni uvoz niskokvalitetnih tekstilnih i obučarskih proizvoda u Hrvatsku te osigurati da do kupaca u Hrvatskoj ne smije doći proizvod koji ne prati deklaracija o kvaliteti i zdravstvenim implikacijama proizvoda, odnosno svih njegovih sastojaka
7. Priznati kao besporezni trošak one troškove koje hrvatski proizvođači poduzimaju radi uvođenja sustava upravljanja kvalitetom, radi izobrazbe menadžmenta i usavršavanja znanja i sposobnosti zaposlenih
8. Trgovačkim društvima prema kojima postoje tražbine zbog neplaćenih poreza i doprinosa reprogramirati ove obveze na rok od najduže tri godine, u kojem vremenu rad uprava u ovim društvima trebaju nadzirati predstavnici koje imenuje Vlada.

Ove mjere omogućile bi izlaz iz krize i kontinuitet postojanja za većinu postojećih poduzeća koja se bave tekstilom i obučarstvom.

Želimo vjerovati da je Vladi u cjelini stalo ne samo do očuvanja postojećih proizvodnih potencijala naše zemlje i radnih mjesta već i do njihovog razvitka. Zato se nadamo da je Vlada spremna još jedanput razmotriti ovu problematiku i to zajedničkom raspravom u Hrvatskom saboru i uložiti dodatne napore kako bi se sagledala istinska važnost ovih industrijskih grana i na temelju toga donijela dugoročna rješenja i poticaji za njihovo daljnje djelovanje.

- Privitak:
- zastupničko pitanje zastupnika Željka Pavlica predsjedniku Vlade RH dr.sc. Ivi Sanaderu postavljeno 1. prosinca 2004.
 - zastupničko pitanje zastupnika Željka Pavlica predsjedniku Vlade RH dr.sc. Ivi Sanaderu postavljeno 26. svibnja 2006.
 - odgovor Vlade RH od 20. lipnja 2006.
 - pismo predsjednika Međimurskog demokratskog saveza Željka Pavlica predsjedniku Vlade RH dr.sc. Ivi Sanaderu od 9. lipnja 2006.
 - dopis ministru gospodarstva, rada i poduzetništva Branku Vukeliću od 20. listopada 2006.
 - Strategija razvoja industrija tekstila i obuće, lipanj 2003.
 - Pregled aktivnosti socijalnih partnera 2002. – 2005.
 - Ugovor o sektorskom socijalnom dijalogu i strateškom partnerstvu, prosinac 2005.

PODNOŠITELJI INTERPELACIJE

R.br.	Ime i prezime zastupnika	Potpis
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		